

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: J. Š., zast. JUDr. Simonou Pavlovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Káranská 343/24, Praha 10, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2013, č. j. 1 Ad 45/2013 – 10,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2013, č. j. 1 Ad 45/2013 – 10, **s e r u š í** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 6. 2013, č. j. 480924188/315-JS (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaná změnila rozhodnutí orgánu prvního stupně ze dne 15. 11. 2012, č. j. 480924188, tak, že podle ustanovení § 29 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), se žalobci přiznává od 1. 12. 2010 starobní důchod, přičemž dále uvedla výše jednotlivých splátek v příslušném období. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že výpočet starobního důchodu byl v prvostupňovém rozhodnutí proveden správně, stejně jako byl správně určen věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod, ale že nebyla zohledněna doba samostatné výdělečné činnosti žalobce za roky 1992 až 1994 a doba výdělečné činnosti za roky 2003 až 2010, jakožto i získané vyměřovací základy za rok 1992 až 1994, protože žalobce až po vydání prvostupňového rozhodnutí zaplatil

pojistné na důchodovém pojištění ze samostatné výdělečné činnosti prováděné v letech 1992 až 1994. Z tohoto důvodu přistoupila ke změně prvostupňového rozhodnutí. K žalobcem namítanému pracovnímu poměru v letech 2003 až 2010 žalovaná uvedla, že zaměstnavatel pan L. D. (společnost RING CLUB spol. s r.o.) působil pouze v letech 1991 až 2000. Nelze se proto dle žalované domnívat, že by v následném období uzavřel po právu pracovní smlouvu s žalobcem. Žalovaná neshledává důvod nevěřit žalobci, že pro pana D. v letech 2003 až 2010 vykonával činnost, za níž dostával odměnu, dělo se tak ale bez jakékoli dokumentace, bez přihlášení žalobce k účasti na důchodovém pojištění a bez placení pojistného zaměstnance na důchodovém pojištění. Žalobce proto v tomto období nebyl účasten důchodového pojištění, protože jeho údajný zaměstnavatel a ani žalobce nesplnili podmínky pro vstup do důchodového pojištění; žalovaná proto žalobci účast na důchodovém pojištění v letech 2003 až 2010 nezapočetla.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 28. 8. 2013, která byla u Městského soudu v Praze podána dne 29. 8. 2013, v níž tvrdil, že žalovaná nesprávně nepřihlédla k období od roku 2003 až 2010, kdy měl být účasten důchodového pojištění. Žalobce poukazoval na to, že porušení povinností ze strany jeho bývalého zaměstnavatele pana Dolanského mu nemůže být kladeno k tíži. Žalobce byl schopen svědeckými výpověďmi prokázat, že v letech 2003 až 2010 pro něj skutečně pracoval. V neposlední řadě vytýkal žalované, že prvostupňové rozhodnutí není řádně odůvodněno, protože obsahuje pouze výrok o výši přiznaného starobního důchodu a odkaz na zákonná ustanovení. Rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a bez přihlédnutí ke skutečnosti, že ani přes svůj vážný zdravotní stav žalobce nikdy nepožadoval nemocenské dávky či invalidní důchod.

[3] Městský soud v Praze usnesením ze dne 4. 9. 2013, č. j. 1 Ad 45/2013 – 10, věc postoupil Krajskému soudu v Ostravě, protože bydliště žalobce je v Ostravě, tudíž je tento soud místně příslušným podle ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Proti tomuto usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2013, č. j. 1 Ad 45/2013 – 10, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 17. 9. 2013, ve které tvrdil, že nedopatřením uvedl v žalobě jako místo svého pobytu adresu Vajanské nábřeží 6, Ostrava 1, ačkoli se správně mělo jednat o Vajanské nábřeží 6, Bratislava 1 – Staré Město. Jím uvedená adresa se v Ostravě nadto ani nevyskytuje. Stěžovatel má trvalý pobyt v Bratislavě, ale fakticky se 40 let zdržuje v České republice, kde nemá trvalé bydliště, přičemž bydlí střídavě v Brně či v Praze. Z ekonomických důvodů si korespondenci nechává doručovat poste restante na adresu Ostrava 19 – Kunčice. Nesouhlasil proto s postoupením věci Krajskému soudu v Ostravě a poukazoval na to, že projednání věci u Městského soudu v Praze nebo u Krajského soudu v Brně bude pro něj ekonomicky (z hlediska dostupnosti) výhodnější.

[5] Nejvyšší správní soud stěžovatele usnesením ze dne 25. 9. 2013, č. j. 4 Ads 88/2013 – 6, vyzval, aby sdělil, kde se zdržoval v době podání žaloby dne 29. 8. 2013, tj. zda se přechodně zdržoval v Praze, v Brně nebo na jiném místě v České republice. Stěžovatel na výzvu soudu odpověděl přípisem ze dne 16. 10. 2013, v němž uvedl, že se zdržoval

pokračování

v regionu Brna, Znojma a Hodonína a především v Praze, kde tráví většinu času. V době podání žaloby se stěžovatel zdržoval spíše v Praze.

[6] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 Ads 88/2013 – 12, žalobci ustanovil jako zástupkyni JUDr. Simonu Pavlovou, Ph.D., advokátku, se sídlem Káranská 343/24, Praha 10.

[7] Podáním ze dne 14. 11. 2013 stěžovatel prostřednictvím ustanovené zástupkyně uvedl, že v období června 2013 se zdržoval ve Znojmě, následně v Břeclavi, kde získával prostředky k obživě na drobných brigádách. Převážně se však zdržuje v Brně, kde má možnost bydlení.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[9] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení Městského soudu v Praze vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s..

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle písm. a) tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor.

[12] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[13] Podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. „*ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody) a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.*“

[14] Podle ustanovení § 89 odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o

organizaci a provádění sociálního zabezpečení“) *„nelze-li ve věcech důchodového pojištění určit příslušnost krajského soudu k řízení o žalobě proto, že navrhovatel nemá na území České republiky bydliště a ani se na tomto území nezdržuje) je k tomuto řízení příslušný Krajský soud v Brně, má-li navrhovatel bydliště na území Slovenské republiky“*

[15] Postoupení žaloby ze dne 28. 8. 2013 napadeným usnesením Krajskému soudu v Ostravě je nesprávné, neboť je zjevné, že žalobce v této žalobě omylem jako adresu svého pobytu uvedl Vajanské nábřeží 6, Ostrava, která ve skutečnosti neexistuje. Žalobce má adresu trvalého pobytu v Bratislavě, na území Slovenské republiky. Nelze proto kritérium bydliště užít pro určení místní příslušnosti podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. Nelze však ani vycházet z výše citovaného ustanovení zákona č. 582/1991 Sb., byť má stěžovatel trvalé bydliště na území Slovenska, neboť určení příslušnosti soudu zde uvedené platí jen za situace, kdy se navrhovatel na území České Republiky nezdržuje, což není případ stěžovatele.

[16] Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval tím, zda-li je možné stanovit místní příslušnost krajského soudu v souladu s ustanovením § 7 odst. 3 s. ř. s. pomocí místa, v jehož obvodu se stěžovatel zdržuje, přičemž toto místo s ohledem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2007, č. j. Nad 13/2007-39, zkoumal ke dni zahájení řízení, tj. ke dni 29. 8. 2013.

[17] Stěžovatel v tomto směru uvedl, že v čase podání žaloby se zdržoval spíše v Praze. Nejvyšší správní soud proto dospívá k závěru, že místně příslušným je Městský soud v Praze, a to s ohledem na to, že v jeho obvodu se stěžovatel zdržoval v době podání žaloby a zdržuje se zde převážně či velmi často.

[18] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel následným podáním ze dne 14. 11. 2013 sdělil, že se v červnu 2013 zdržoval v Brně, kde měl možnost bydlení, ale tato skutečnost je irelevantní, neboť důležité je, kde se stěžovatel zdržoval v době podání správní žaloby, nikoli v době vydání napadeného správního rozhodnutí.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[19] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení městského soudu k závěru, že byl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by bylo třeba aplikovat ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost je proto důvodná a Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s. *„zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.“* Nejvyšší správní soud totiž dospěl s ohledem na výše uvedené k závěru, že místně příslušným k projednání předmětné žaloby podané stěžovatelem dne 29. 8. 2013 je Městský soud v Praze.

pokračování

[20] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne v souladu s ustanovením § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu